

Мещеряков В.Є., канд. екон. наук, доцент
Кривоніс С.В., здобувач вищої освіти ступеня бакалавр
Державний біотехнологічний університет, Україна

Інтелектуальна транспортна система як інноваційна концепція розвитку транспортно-логістичного комплексу України

Виробники транспортних засобів постійно розробляють нові та вдосконалюють існуючі важливі передові технології, для того, щоб вони стали безпечнішими та більш зручнішими. Щонайменше, 50% із таких технологій застосовуються в роботі поїздів та автобусів. Передові технології зазнають все більшого застосування для потужних систем громадського транспорту, а також для розповсюдження інформації для клієнтів про прибуття поїздів та автобусів.

Якщо ж вести мову про логістичний сектор, то тут існує низка технологій, яка діє задля покращення ефективного руху транспортних засобів та відповідних комерційних організацій як ланки ланцюга постачання. Ці різні технології відтепер відомі під назвою інтелектуальні транспортні системи (ІТС). Інтелектуальна транспортна система (ITS, Інтелектуальний транспортний менеджмент) – це система, яка поєднує комп'ютерні, інформаційні та комунікаційні сучасні технології для кращого управління рухом транспорту та товарів у режимі реального часу, а також дозволяє підвищити безпеку дорожнього руху і якість транспортного обслуговування.

Інтелектуальні транспортні системи наразі є найрізноманітнішою та найбільшою групою. Вони охоплюють широкий спектр систем, а також страхування та контролю за транспортним засобом чи водієм; тисячі різноманітних систем, що використовують дані, щоб створювати «інтелектуальні» рішення в транспортній галузі. До цих категорій належать більшість транспортних «додатків», що доступні на сучасних смартфонах [1].

Використання ІТС сприяє побудові більш надійної, безпечної та ефективної транспортної системи, а також зменшення шкідливості її впливу на довкілля.

Майбутній розвиток системи повинен враховувати наступні завдання:

1. Поліпшення показників енергоефективності всіх видів транспорту; розробка та застосування екологічних видів палива.
2. Покращення функціонування мультимодальних логістичних схем, зокрема за рахунок більш ширшого використання нових видів транспорту, які є ресурсоефективнішими за своєю суттю, там, де інші технологічні процеси є недостатніми (при перевезенні вантажів на далекі відстані).
3. Ефективніше використання транспорту та інфраструктури завдяки удосконаленню управління перевезеннями та інформаційних систем (ITS, SESAR, ERTMS, SafeSeaNet, RIS7).

Вирішення перелічених питань дозволить вирішити більш складні завдання до 2050 р. і неймовірно складні - до 2020-2030 рр. щоб можна було гарантувати рух у точному напрямку. Масштаб зміни систем функціонування

транспорту буває різним в залежності від транспортного орієнтування, тому що відрізняються технічні варіанти для кожного сегменту.

Загальноприйняті способи опису потенційного застосування ІТС для абонентів в рамках 11 вузлів послуг для користувачів ІТС, що включають інфраструктуру, транспортні засоби та працівників, надано у таблиці.

Таблиця

Загальноприйняті способи опису потенційного застосування ІТС

Вузол послуг для абонентів	Послуги для абонентів
Інформаційні послуги для подорожуючих	Інформація, отримана до подорожі. Інформація, що отримана при подорожі. Визначення маршруту і навігація – до подорожі Визначення маршруту і навігація – під час подорожі.
Управління транспортними операціями та операційні послуги	Управління транспортними операціями та від регулювання руху. Управління надзвичайними ситуаціями, пов'язаними з транспортом. Управління попитом.
Обслуговування транспортних засобів	Покращення видимості. Автоматичне управління транспортом; Уникнення аварій. Готовність системи безпеки до надзвичайних ситуацій.
Обслуговування вантажного транспорту	Розмитнення комерційних транспортних засобів; Процес адміністрування комерційними транспортними засобами. Інспекція безпеки на дорогах. Управління транспортним парком для вантажного транспорту.
Обслуговування громадського транспорту	Управління громадським транспортом. Транспорт, що реагує на попит.
Обслуговування у надзвичайних ситуаціях	Сповіщення про НС, пов'язані з транспортом, і особиста безпека. Пошуки транспорту після крадіжки. Управління транспортними засобами під час надзвичайних ситуацій. Повідомлення про надзвичайні ситуації.
Особиста безпека, пов'язана з безрейковим транспортом	Безпека великих громадських поїздок. Покращення безпеки для сприйнятливих користувачів доріг Покращення безпеки для чутливих користувачів доріг. Положення про безпеку для пішоходів, що користуються інтелектуальними зв'язками та вузлами.
Послуги електронної оплати	Електронні фіноперації, що пов'язані із транспортом. Об'єднання послуг електронної оплати, сполучених із транспортом.

Враховуючи те, що наша країна досить сильно відстає в області розуміння транспортного процесу, розроблення обговорень щодо розвитку ІТС в Україні передбачає, по-перше, аналіз зарубіжного досвіду; по-друге, використання світових аналогів з розробки та впровадження ІТС з урахуванням української реальності. Отже, слід використання нового досвіду, сучасні технічні і технологічні розробки, стимулювання нових вітчизняних досліджень. Проблематика введення ІТС має стратегічний характер, це рішення в цілому визначає конкурентоздатність кожної країни на зарубіжному ринку і в зв'язку із значною капіталоємністю не може бути впроваджена без участі держави.

Процвітання нової транспортної стратегії для ІТС на рівні держави, уряд повинен взяти на себе право розробки стандартів та документів з урахуванням діючих юрисдикцій [2].

Формування та розвиток в Україні ІТС підійме ефективне управління перевезеннями, скоротить втрати на перевезення вантажів та пасажирів, допоможе зниженню рівня завантаженості вулиць і доріг, а також підвищить безпеку руху на дорогах та сприятиме інформуванню учасників дорожнього руху щодо діючої дорожньо-транспортної ситуації та кращих маршрутів проїзду.

Список використаних джерел: 1. Волошин В. С., Колосок В. М., Амеліницька О. В., Ходова Я. О. Сталій розвиток вітчизняних логістичних систем в умовах євроінтеграційних трансформацій: монографія / ДВНЗ "ПДТУ". Мариуполь : ПДТУ, 2020. 240 с. 2. Нікішина О. В. Логістична структура товарного ринку: теоретичні й прикладні положення. *FoodIndustryEconomics*. 2019. 11 (2). С.20-30.

**Михайлов Є.О. здобувач вищої освіти ступеня магістр*
Сумський національний аграрний університет, Україна**

Роль і значення ІТ-консалтингу в управлінні

Консультавання в області інформаційних технологій (скорочено ІТ) є найбільш молодого областю, інформаційні технології є ефективним інструментом підтримки інноваційного бізнесу. Бізнес-консалтинг у сфері інформаційних технологій включає повний комплекс послуг з розробки, консультавання та впровадження практичних заходів з оптимізації інформаційної інфраструктури в системах захисту інформації з питань інноваційної економіки.

ІТ-консалтинг надає наступні види послуг: консультаційні послуги з закупівлі, встановлення та експлуатації комп'ютерного обладнання; консультаційні послуги щодо системного та прикладного програмного забезпечення на основі аналізу інформаційних потреб клієнтів; консультації щодо вибору ІТ-інновацій з урахуванням стратегії розвитку інноваційного бізнесу; консультаційні послуги з інформаційної підтримки та програм обробки даних; послуги з обслуговування та ремонту споживчої техніки; системне управління локальними комп'ютерними мережами [2, с. 56].

Основним продуктом ІТ-консалтингу є ІТ-стратегія, що включає розробку та впровадження цільової архітектури інноваційних організаційних інформаційних систем. Формулювання стратегії ІТ-консалтингу виглядає наступним чином: основним завданням бізнес-консалтингу є аналіз поточних стратегічних цілей компанії, формування бізнес-цілей ІТ-проектів і формулювання стратегій досягнення цілей; бізнес-цілі ІТ-проектів можуть бути

* Науковий керівник – В.В. Ткаченко, канд. екон. наук, доцент